

Зам, тээврийн сайдын 2025 оны
... дугаар сарын ... -ны өдрийн
... тушаалын нэгдүгээр хавсралт

ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН МЭРГЭЖИЛТЭЙ АЖИЛТАН СУРГАХ, ДАВТАН СУРГАХ, МЭРГЭШҮҮЛЭХ, МЭРГЭШЛИЙН ЗЭРЭГ ОЛГОХ ЖУРАМ

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Энэхүү журмаар төмөр замын салбарын мэргэжилтэй ажилтан сургах, давтан сургалт явуулах, мэргэшүүлэх, шалгалт авах, мэргэшлийн зэрэг олгох, хяналт тавих, сургалтын тогтолцоотой холбоотой харилцааг зохицуулна.

1.2. Энэхүү журамд ашигласан нэр томъёог Төмөр замын тээврийн тухай хууль, Боловсролын ерөнхий хууль, Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хуульд заасан утгаар ойлгоно.

1.3. Төмөр замын мэргэжил гэж төмөр замын тээвэрлэлт болон түүнд зориулагдсан суурь бүтэц, хөдлөх бүрэлдэхүүн, салбар зам, бусад байгууламж, тоног төхөөрөмж бүхий үйлдвэрлэл, угсралт, засвар, үйлчилгээний иж бүрдлийг гүйцэтгэхэд шаардлагатай суралцаж эзэмшсэн мэдлэг, чадварын нэгдэлийг ойлгоно.

1.4. Төмөр замын салбарын мэргэжлийн боловсрол эзэмшүүлэх, сургалт зохион байгуулах, шалгалт авах үйл ажиллагааг Төмөр замын тээврийн тухай хууль, Боловсролын ерөнхий хууль, Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хууль болон энэхүү журмаар зохицуулна.

1.5. Төмөр замын мэргэжлийн дээд боловсролтой мэргэжилтнийг мэргэшүүлэх, мэргэшлийн зэрэг олгохтой холбоотой харилцаа, сургалтын тогтолцоог энэхүү журам болон бусад холбогдох хууль тогтоомжоор зохицуулна.

1.6. Төмөр замын мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг гүйцэтгэх, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцсэн боловсролыг эзэмшүүлэх түвшнийг дараах байдлаар ангилна.

1.6.1. Техникийн боловсрол;

1.6.2. Мэргэжлийн боловсрол;

1.6.3. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженер.

ХОЁР. ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН МЭРГЭЖИЛТЭЙ АЖИЛТАН СУРГАХ, ШАЛГАЛТ АВАХ

2.1. Төмөр замын тээврийн байгууллага нь Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтыг зохион байгуулах нэгжтэй байх эсхүл эрх бүхий сургалтын байгууллагатай хамтран зохион байгуулж болно.

2.2. Төмөр замын мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллага, нэгж нь сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авсан эрх бүхий байгууллага байна.

2.3. Төмөр замын тээврийн байгууллага нь Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын сургалт-үйлдвэрлэл, дадлагын түшиц газар байна.

2.4. Төмөр замын мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын байгууллага нь Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн болон Боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан журмыг үндэслэн төмөр замын мэргэжлийн сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулах бөгөөд Төмөр замын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын санал, дүгнэлтийг тусгасан байна.

2.5. Төмөр замын мэргэжлийн шалгалт авах, үнэлгээ өгөх ажлыг мэргэжлийн үнэлгээний баг зохион байгуулах бөгөөд бүрэлдэхүүнд Төмөр замын тээврийн байгууллагаас төлөөллийг хамруулж болно.

2.6. Техникийн болон мэргэжлийн боловсрол эзэмшсэн төгсөгчдөд Боловсролын ерөнхий хууль, Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хуульд заасан боловсролын баримт бичиг олгоно.

2.7. Төмөр замын мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллага нь төгсөгчийг бүртгэн, сургалттай холбоотой мэдээллийн сан хөтөлж, Архивын тухай хуульд заасан хугацаагаар баримт бичгийг хадгална. Энэ журмын 3.1-д заасан Төмөр замын сургалтын зөвлөлд холбогдох мэдээллийг хагас жил бүр хүргүүлнэ.

2.8. Төмөр замын мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллага, нэгж нь чадамжийн төвтэй байж болох бөгөөд хөтөлбөрийн дагуу сургалтад хамрагдаж, чадамж эзэмшсэн төгсөгчид чадамжийн гэрчилгээ олгоно.

2.9. Төмөр замын тээврийн байгууллага нь ажлын байранд шаардагдах ажлын туршлага, мэргэшлийн зэрэг, цалингийн шатлал зэрэг шаардлагыг тогтоосон журмыг батлан хэрэгжүүлнэ.

2.10. Төмөр замын тээврийн мэргэжилтэн, ажилтанг сургах, давтан сургах, мэргэжлийн зэрэг авах, ахиулах тухай шаардлагыг Төмөр замын тээврийн байгууллагын баталсан журмаар зохион байгуулна.

2.11. Төмөр замын тээврийн байгууллага нь галт тэрэгний болон сэлгээний хөдөлгөөнтэй шууд холбоотой өртөө, зөрлөгийн жижүүр, галт тэрэгний найруулагч, зүтгүүрийн машинч нарыг 3 жил тутамд давтан сургалтад хамруулна.

ГУРАВ. МЭРГЭШСЭН БОЛОН ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕРТ МЭРГЭШЛИЙН ЗЭРЭГ ОЛГОХ

3.1. Төмөр замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дэргэд орон тооны бус “Төмөр замын сургалтын зөвлөл”-тэй (цаашид “Зөвлөл” гэх) байх бөгөөд уг зөвлөл нь “Зам, тээврийн мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын салбар зөвлөл”-ийн бодлого, үйл ажиллагаатай уялдаж ажиллана.

3.2. Төмөр замын салбарын мэргэшсэн болон зөвлөх инженерт мэргэшлийн зэргийг зөвлөл олгоно.

3.3. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг төмөр замын тээврийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага томилно.

3.4. Зөвлөл нь 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй байх ба Төмөр замын тээврийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дарга ахална.

3.5. Зөвлөлийн үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байна.

3.6. Зөвлөлийн хурал нь 75-аас доошгүй хувийн ирцтэй хуралдаж, шийдвэрийг олонхын саналаар гаргана. Хурлын шийдвэрийг дарга баталгаажуулна.

3.7. Зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга нь хурлын ирцийг бүрдүүлэх, хурлын тэмдэглэл хөтлөх, гаргасан дүгнэлтийг баталгаажуулах, холбогдох газар, харьяа байгууллагад хүргүүлэх ажлыг гүйцэтгэнэ.

3.8. Зөвлөл нь дор дурдсан эрх, үүрэгтэй. Үүнд:

3.8.1. Төмөр замын байгууллагын мэргэжилтэнд мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг олгох, сунгах, ахиулах, сунгах, хүчингүй болгох үйл ажиллагааг Төмөр замын тээврийн тухай хууль, Боловсролын ерөнхий хууль, болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд зохион байгуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавина.

3.8.2. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг олгох мэргэшлийн хүрээ, мэргэшлийн зэрэг горилогчдод зориулсан мэргэшүүлэх сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийг баталж, хэрэгжилтэд хяналт тавина.

3.8.3. Шалгалтын комиссын бүрэлдэхүүнийг томилж, Зөвлөлийн нэг гишүүнээр ахлуулан бусад мэргэжлийн байгууллагын төлөөллөөс хамруулж, 3 буюу түүнээс дээш хүний бүрэлдэхүүнтэй байна.

3.8.4. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг олгох үйл ажиллагаа нь салбарын хөгжлийн бодлого, шинэ технологи, инновацийг нэвтрүүлсэн, мэргэшлийн үндэсний шаталсан бүтцэд нийцсэн, тэгш хүртээмжтэй, ашиг сонирхлын зөрчилгүй, шударга байх зарчимд нийцсэн байна.

3.8.5. Сургалт, шалгаруулалттай холбогдон гарсан аливаа маргаан, гомдол, санал, хүсэлтийг холбогдох хууль, тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

3.8.6. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг горилогч мэргэжлийн алдаа, дутагдал, ёс зүйн зөрчил гаргасан нь эрх бүхий байгууллагаар тогтоогдсон бол Зөвлөлийн хурлаар мэргэшлийн зэргийг цуцлах асуудлыг хэлэлцэн шийдвэрлэнэ.

3.9. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг олгох сургалтын үйл ажиллагааг Төмөр замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагатай гэрээ байгуулсан сургалтын байгууллага хэрэгжүүлнэ.

3.10. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг олгох сургалтын байгууллага нь холбогдох хууль тогтоомжийн болон дараах шаардлагыг хангасан байна.

3.10.1. Сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас авсан байх;

3.10.2. Ижил төрлийн сургалт зохион байгуулж байсан туршлагатай байх;

3.10.3. Сургалтыг зориулалтын анги танхимд зохион байгуулах ба сургалтын материал, тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан байх;

3.10.4. Сургагч багш нь мэргэшсэн эсхүл зөвлөх инженер, боловсролын зэрэг нь магистраас доошгүй байх;

3.10.5. Сургалт нь салбарын мэргэжилтний мэргэшлийн зэрэгтэй уялдаж, салбарын эрэлт хэрэгцээнд тулгуурласан, агуулгын хувьд суралцагсдад онолын болон дадлагын мэдлэг, ур чадвар олгоход чиглэсэн нэгдсэн хөтөлбөр, төлөвлөгөө, аргачлалтай байх;

3.10.6. Сургалтын үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээллийн санг бүрдүүлэх.

3.11. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг олгох сургалтын байгууллага дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ.

3.11.1. Сургалтын нэгдсэн хөтөлбөр, төлөвлөгөөг боловсруулан зөвлөлөөр батлуулах;

3.11.2. Сургалтыг батлагдсан хөтөлбөр, төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулах;

3.11.3. Сургалтын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг олон нийтэд нээлттэй мэдээлэх;

3.11.4. Сургалтын үйл ажиллагааны тайлан мэдээ, дүгнэлт, үнэлгээг хагас жил тутамд зөвлөлд тайлагнах;

3.11.5. Сургалттай холбоотой бичиг баримт, сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөө, суралцагчид болон төгсөгчдийн судалгаа, шалгалтын материал, санал хүсэлтийг архивын нэгж болгон 5 жил хүртэл хугацаагаар хадгалах;

3.11.6. Сургалтад олон улсын дэвшилтэд арга, технологийг нэвтрүүлэн ажиллах;

3.11.7. Төмөр замын салбарын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн тогтвортой, залгамж чанарыг хангах, үндэсний хэмжээний томоохон төсөл, хөтөлбөр, төлөвлөгөөтэй уялдуулан сургалтын хөтөлбөрт тусгах;

3.11.8. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн сургалтад хамрагдсан мэргэжилтний талаарх нэгдсэн мэдээллийн санг хөтөлж, мэдээлэл, лавлагаагаар байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдэд үйлчлэх;

3.12. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг олгох, сунгах үйл ажиллагааг зохион байгуулахдаа мэргэжил дээшлүүлэх тогтолцооны бүдүүвч, мэргэшлийн зэрэг горилогчдод тавигдах шаардлагыг мөрдлөг болгоно.

3.13. Төмөр замын салбарын мэргэжилтний суурь мэргэжил, мэргэжлийн мэдлэг ур чадвар, туршлагын үнэлгээнээс хамааруулан дараах хүрээнд мэргэшсэн болон зөвлөх гэсэн шатлал бүхий мэргэжлийн зэрэг олгоно. Үүнд:

3.13.1. Төмөр замын дохиолол, холбоо;

3.13.2. Зүтгүүр;

3.13.3. Вагон;

3.13.4. Төмөр замын зам, замын аж ахуй;

3.13.5. Төмөр замын машин, механизм ашиглалт;

3.13.6. Төмөр замын тээврийн удирдлага, зохион байгуулалт;

3.14. Мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг горилогч нь сургалт эхлэхээс 30 хоногийн өмнө дараах баримт, бичгийг бүрдүүлж, эрх бүхий сургалтын байгууллагад цахимаар, эсхүл цаасаар ирүүлнэ. Үүнд:

- 3.14.1. Өргөдөл;
- 3.14.2. Ажил байдлын тодорхойлолт;
- 3.14.3. Байгууллагын тодорхойлолт;
- 3.14.4. 3х4 хэмжээтэй цээж зураг 1 хувь;
- 3.14.5. Мэргэжлийн дипломын баталгаажсан хуулбар;
- 3.14.6. Нийгмийн даатгалын тодорхойлолт /e-mongolia/;
- 3.14.7. Өмнө нь мэргэжил дээшлүүлсэн талаарх үнэмлэх, гэрчилгээний хуулбар;
- 3.14.8. Бүтээлийн тайланг тухайн мэргэжлийн чиглэлээр 2-оос доошгүй зөвлөх инженерээр баталгаажуулсан байна. /Боловсруулсан норм, дүрэм, стандарт, бичсэн ном, гарын авлага, шинэ бүтээл, ашигтай загвар, бүтээгдэхүүний загвар, барааны тэмдгийн нийтлэл, шинэ мэдлэг, инновацийн төсөл, бүтээлийн фото хэлбэр, нүүр хуудас, гэрчилгээний хуулбар зэрэг нэмэлт материалуудыг хавсаргана/

3.15. Зөвлөх инженерийн зэргийг эхний удаа 5 жилээр олгож, шаардлага хангасан тохиолдолд 5 жилээр сунгах ба зохих шалгуурыг хангасан бол 3 дахь сунгалтаас хугацаагүй олгоно.

3.16. Мэргэжлийн чиглэлээр докторын зэрэг хамгаалсан тохиолдолд зөвлөх инженерийн зэрэг горилогчийн бичгээр уламжилсан хүсэлтийг үндэслэн зөвхөн мэргэшлийн шалгалтаас чөлөөлж, судалгаа, төсөл хамгаалсны дараа олгох ба 2 удаа сунгасны дараа зэргийг хугацаагүй олгоно.

3.17. Мэргэшсэн инженерийн зэргийг эхний удаа 3 жилээр олгож, шаардлага хангасан тохиолдолд 3 жилээр сунгах ба зохих шалгуурыг хангасан бол 3 дахь сунгалтаас хугацаагүй олгоно.

3.18. Зөвлөлөөс гаргасан шийдвэрийн дагуу мэргэшсэн, зөвлөх инженерийн зэргийг 2 жил хүртэлх хугацаагаар түдгэлзүүлж болно. Мэргэжлийн зэргийг түдгэлзүүлэх хугацаа дуусгавар болсон тохиолдолд мэргэшлийн зэрэг сэргээх хүсэлтээ Зөвлөлд гаргаж шийдвэрлүүлнэ.

3.19. Мэргэшлийн зэрэг цуцлуулсан, түдгэлзүүлсэн мэргэшсэн болон зөвлөх инженер нь зөвлөлд гэрчилгээ, баталгааны тэмдгийг хураалгана.

3.20. Бүтээл худал мэдүүлсэн, бусдын бүтээлийг ашигласан нь тогтоогдвол мэргэшсэн болон зөвлөх инженерийн зэрэг олгохоос татгалзах, олгосон зэргийг хүчингүй болгож, хураах үндэслэл болно.

ДӨРӨВ. ХАРИУЦЛАГА

4.1. Энэхүү журмыг зөрчсөн тохиолдолд иргэн, хуулийн этгээдэд Эрүүгийн хууль, эсхүл Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээлгэнэ.

Зам, тээврийн сайдын
20. . . оны . . . дугаар сарын . . . -ны өдрийн
. . . дүгээр тушаалын хоёрдугаар хавсралт

ТӨМӨР ЗАМЫН МЭРГЭЖИЛТЭЙ АЖИЛТАН АЖИЛЛАХ АЛБАН ТУШААЛЫН ЖАГСААЛТ

Нэг. Төмөр замын тээврийн байгууллага түүний алба, тасаг, хэлтэс, салбар, нэгжийн дараах албан тушаалд төмөр замын их, дээд сургууль, коллежийн бакалаврын болон түүнээс дээш сургалтаар дээд боловсрол эзэмшсэн иргэн ажиллана. Үүнд:

- 1.1. Дарга, захирал /ТУЗ томилдогоос бусад/ Төмөр замын үндсэн мэргэжлийн нэгжийн дарга, орлогч дарга, дэд захирал, ерөнхий инженер;
- 1.2. Инженер, менежер, мэргэжилтэн /төмөр замын бүх төрлийн/;
- 1.3. Ерөнхий механикч;
- 1.4. Өртөөний дарга
- 1.5. Зааварлагч /автотоормосын, дулааны техникийн, вагоны үйлчлэгчийн/;
- 1.6. Дохиолол, холбооны засвар, үйлчилгээний төвийн дарга;
- 1.7. Суурь бүтэц хариуцсан инженер-механикч, диспетчер /дохиолол холбооны, замын/;
- 1.8. Засварын хүлээн авагч /вагон, зүтгүүрийн депогийн/;
- 1.9. Зам хэмжигч, сэв шалгагч, тосолгооны вагоны дарга;
- 1.10. Галт тэрэгний ахлах диспетчер, галт тэрэгний диспетчер /үндсэн мэргэжлийн/;
- 1.11. Техник үзлэгийн газрын дарга;
- 1.12. Засварын цехийн дарга /вагон, зүтгүүрийн депогийн/;
- 1.13. Галт тэрэгний дарга;
- 1.14. Инженер-эдийн засагч /бүх шатны нэгжийн төлөвлөгөө, санхүү, эдийн засгийн асуудал хариуцсан/;
- 1.15. Зураг төсөл судалгааны байгууллагын төмөр замын зам барилгын зураг төслийн инженер;
- 1.16. Төмөр замын мэргэжлийн боловсон хүчин бэлтгэх сургуулийн мэргэжлийн багш;
- 1.17. Төмөр замын тодорхой чиглэлийн болон аюулгүй байдал хариуцсан хяналтын байцаагч.

Хоёр. Төмөр замын тээврийн байгууллага, түүний алба, тасаг, хэлтэс, салбар нэгжийн дараах албан тушаалд төмөр замын их дээд сургууль, түүнтэй адилтгах түвшний сургуулийн дипломын сургалтаар дээд боловсрол эзэмшсэн, бүх төрлийн техникч ажиллана. Үүнд:

- 2.1. Техникч /бүх төрлийн/;
- 2.2. Зүтгүүрийн депогийн ээлжийн жижүүр-машинч;
- 2.3. Зааварлагч-машинч;
- 2.3. Зүтгүүрийн машинч;
- 2.4. Техникийн үзлэгийн хүлээн авагч-машинч;
- 2.5. Тууз орчуулагч;
- 2.6. Сэргээн босгохын болон усны галт тэрэгний дарга;
- 2.7. Мастер /үндсэн мэргэжлийн/;
- 2.8. Вагон хуваарилагч;

- 2.9. Өртөө, зөрлөгийн дарга /аж ахуйн тооцоотой бие даасан нэгжээс бусад/;
- 2.10. Өртөөний жижүүр ангигүй, I зэрэгтэй/;
- 2.11. Ачааны зохицуулагч /диспетчер/;
- 2.12. Тооцооны төв /хэсэг/-ийн эрхлэгч;
- 2.13. Тасалбар, тээшийн орлогын нярав /суурин, явуулын/;
- 2.14. Тооцооны оператор /ахлах/, тооцооны оператор-тасалбарын нярав;
- 2.15. Өртөөний жижүүрийн оператор;
- 2.16. Сэлгээний диспетчер, довын жижүүр;
- 2.17. Дохиолол, төвлөрүүлэлт, хориглол, холбооны байгууламж хариуцсан механикч;
- 2.18. Сэв шалгагч, үл эвдэх шалгуурын оператор;
- 2.19. Зам барилга, засварын машин механизмын механикч, машинч;
- 2.20. Үе угсрах газрын механикч, мастер;
- 2.21. Галт тэрэгний хажуугийн илрүүлэх системийн механикч;
- 2.22. Радио холбооны байгууламж хариуцсан механикч;
- 2.23. Зааварлагч /үндсэн бүх мэргэжлийн/.

Гурав. Төмөр замын тээврийн байгууллага, түүний алба, тасаг, салбар нэгжийн дараах албан тушаалд мэргэжлийн боловсролын сургалтын байгууллагад төмөр замын тээврийн, үйлчилгээний, үйлдвэрлэлийн чиглэлээр мэргэжлийн боловсрол эзэмшсэн иргэн ажиллана. Үүнд:

- 3.1. Зүтгүүрийн ээлжийн жижүүр-машинч, туслах жижүүр;
- 3.2. Зүтгүүрийн машинч, туслах машинч;
- 3.3. Засварчин /зүтгүүрийн болон вагоны/;
- 3.4. Вагоны үйлчлэгч;
- 3.5. Вагон үзэгч;
- 3.6. Галт тэрэгний найруулагч;
- 3.7. Өртөөний туслах жижүүр;
- 3.8. Замчин /3-аас дээш зэрэгтэй/;
- 3.9. Зам барилга, засварын машин механизмын оператор, туслах машинч;
- 3.10. Дохиолол, төвлөрүүлэлт, хориглол, холбооны байгууламж хариуцсан механикч, монтёр;
- 3.11. Билет, бараа, тээшийн тасалбар бичигч;
- 3.12. Агент /ахлах/;
- 3.13. Ачаа вагон хүлээлцэгч /ахлах/.

Дөрөв. Төмөр замын тээврийн байгууллага, түүний алба, тасаг, хэлтэс, салбар нэгжийн дараах албан тушаалд мэргэжлийн “Чадамжийн гэрчилгээ”-тэй ажиллана. Үүнд:

- 4.1. Зөрлөгийн жижүүр
- 4.2. Галт тэрэгний туслах найруулагч /1-3 дугаар зэрэгтэй/;
- 4.3. Замчин /1-2 дугаар зэрэгтэй/;
- 4.4. Техникийн конторчин, вагон бичигч;
- 4.5. Засварчин /зүтгүүрийн, вагоны 1-2 зэрэгтэй/;
- 4.6. Зорчигчийн вагоны үйлчлэгч
- 4.7. Дохиолол, төвлөрүүлэлт, хориглол ба холбооны монтёр /1-2 дугаар зэрэгтэй/

Тав. Галт тэрэгний ба сэлгээний хөдөлгөөнд шууд холбоотой ажил албан тушаалын жагсаалт. Үүнд:

- 5.1. Төмөр замаар өөрөө явагч хөдлөх бүрэлдэхүүний машинч, туслах машинч;

- 5.2. Өртөөний дарга, орлогч дарга, жижүүр, туслах жижүүр;
- 5.3. Өртөөний туслах жижүүр;
- 5.4. Зөрлөгийн дарга жижүүр;
- 5.5. Зүтгүүрийн ээлжийн жижүүр-машинч, туслах жижүүр;
- 5.6. Диспетчер /ялгах довын, зүтгүүрийн, сэлгээний, ачааны, дохиолол, төвлөрүүлэлт, хориглол, холбоо, зам/;
- 5.7. Довын жижүүр;
- 5.8. Вагон бичигч, техникийн конторчин;
- 5.9. Галт тэрэгний диспетчер, галт тэрэгний ахлах диспетчер;
- 5.10. Вагон , чингэлгийн засвар, үйлчилгээний оператор;
- 5.11. Хөдлөх бүрэлдэхүүний салгалтгүй зсварын мастер, засварчин;
- 5.12. Вагон үзэгч /ахлах/, вагон үзэгч засварчин /ахлах/;
- 5.13. Галт тэрэгний найруулагч, туслах найруулагч;
- 5.14. Дохиочин;
- 5.15. Сумчин, сум цэвэрлэгч;
- 5.16. Ивүүрчин;
- 5.17. Сэргээн босгон болон усны галт тэрэгний мастер;
- 5.18. Зорчигчийн галт тэрэгний дарга, мастер;
- 5.19. Зорчигчийн болон тусгай зориулалтын вагоны үйлчлэгч;
- 5.20. Зорчигчийн галт тэрэгний дарга, мастер;
- 5.21.Зорчигчийн болон тусгай зориулалтын вагоны үйлчлэгч;
- 5.22. Хөргүүрт вагоны мастер;
- 5.23. Замын дээд, доод бүтцийн засвар, арчилгаа болон хяналтын бригадын дарга;
- 5.24. Зам барилга, засварын машин механизмын инженер-механикч, машинч
- 5.25. Замын ахлах мастер, мастер;
- 5.26. Гүүрийн мастер;
- 5.27. Хянах, хэмжих вагон /сэв шалгагч, зам, хэмжигч/-ын тохируулагч;
- 5.28. Зам хэмжүүрийн оператор, тууз орчуулагч;
- 5.29. Сэв шалгагч, тэргэнцэрийн оператор;
- 5.30. Зам засварын чанарын хүлээн авагч;
- 5.31. Гармын жижүүр;
- 5.32. Замчин;
- 5.33. Тор засагч;
- 5.34. Дохиолол, төвлөрүүлэлт, хориглол, ба холбооны байгууламж, радио холбооны тоног төхөөрөмжийн засварчин, монтёр;
- 5.35. Дохиолол, төвлөрүүлэлт, хориглол, холбооны байгууламж хариуцсан механикч;
- 5.36. Ачаа вагон хүлээлцэгч;
- 5.37. Агент;
- 5.38. Авто тоормосын зааварлагч, машинч;
- 5.39. Зам төмөр шавагч;
- 5.40. Зам төмрийн гагнуурчин;
- 5.41. Дохиолол холбооны байгууламж хариуцсан инженер/ Дохиолол, төвлөрүүлэлт, хориглол, холбоо, радио холбоо, хажуугийн илрүүлэх систем/;
- 5.42. Технологийн холбооны механикч;
- 5.43. Радио холбооны байгууламж хариуцсан механикч;
- 5.44. Хүлээн авах пүүлэгч;
- 5.45. Галт тэрэгний хажуугийн илрүүлэх системийн механикч.

Зургаа. Энэхүү журмын хавсралтын 4-т заасан албан тушаал, мөн гармын жижүүр, сумчин, тор засагч, сум цэвэрлэгч дохиочин зэрэг албан тушаалд мэргэжлийн бус ажилтанг дагалдуулан ажиллуулж байх хугацаанд мэргэжлийн сургалтын байгууллагын шалгалтын комисст шалгалтанд хамруулж мэргэжлийн зэрэг, чадамжийн гэрчилгээ олгоно.

---oOo---

Зам, тээврийн сайдын
20. . . оны . . . дугаар сарын . . . -ны өдрийн
. . . дүгээр тушаалын гуравдугаар хавсралт

МЭРГЭШСЭН БОЛОН ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕРИЙН ЗЭРЭГ ГОРИЛОГЧИД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

Мэргэжил		Мэргэшлийн зэрэг горилогчид тавигдах шаардлага	Мэргэшлийн зэрэг олгох шалгаруулалтын үйл ажиллагааны үе шат	Мэргэжилтэн мэргэшлийн зэргийг горилох, сунгах, цуцлах үе шат
МЭРГЭШСЭН ИНЖЕНЕР	БОЛОВСРОЛ	Төрөөс баримтлах боловсролын стандартыг хангасан их, дээд сургууль төгсөж бакалаврын боловсрол эзэмшсэн байх	1. Мэргэжилтний бүтээл туршлагыг загварын дагуу гаргасан бүтээлийн тайланг хянан магадлан үнэлэх. 2. Салбарын мэргэжлийн сэтгүүл, хэвлэлд асуудал дэвшүүлсэн өгүүлэл, мэргэжлийн холбогдолтой зүйл 1-ээс доошгүй бичсэн байх.	Зэргээ сунгуулах хүсэлтийг зэрэг авснаас хойших хугацаанд хийсэн ажил болон мэргэжил дээшлүүлсэн талаарх тайлан, байгууллагын тодорхойлолтын хамт зэргийн хугацаа дуусахаас 1 сарын өмнө Төмөр замын дэд салбар зөвлөлд ирүүлнэ. Мэргэшсэн инженерийн зэргийн хугацааг сунгахдаа:
	АЖИЛЛАСАН ЖИЛ	Төмөр замын мэргэжлийн бакалавр зэрэгтэй бол 5-аас дээш жил мэргэжлээрээ тасралтгүй үр бүтээлтэй ажилласан байх	3. Мэргэжлийн талаар гарын авлага боловсруулах. 4. Мэргэжлийн болон ур чадварын шалгалт нь мэргэжлийн мэдлэг ур чадварыг шалгах	• Өөрийн биеэр ирж бүтээлээ шалгалтын комисст тайлагнана. • Мэргэжлийн чиглэлээрээ 1-ээс доошгүй хууль, эрх зүйн баримт бичиг, норм, дүрэм, стандарт боловсруулахад заавал оролцсон, хянан тохиолдуулсан, санал өгч тусгуулсан, заавар зөвлөмж, гарын авлага гаргасан байх.
		Төмөр замын мэргэжлийн магистрын зэрэгтэй бол 4-өөс дээш жил мэргэжлээрээ тасралтгүй үр бүтээлтэй ажилласан байх	тест байх ба авбал зохих нийт онооны 85 ба түүнээс дээш хувийн амжилт үзүүлсэн тохиолдолд тэнцсэнд тооцно.	Мэргэшсэн инженерийн зэргийн хугацаа сунгахад биеэр ирж бүтээлээ шалгалтын комисст тайлагнах ба 85 ба түүнээс дээш хувийн амжилт үзүүлсэн тохиолдолд сунгана.

ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕР	БОЛОВСРОЛ	Төрөөс баримтлах боловсролын стандартыг хангасан их, дээд сургууль төгсөж бакалаврын боловсрол эзэмшсэн байх	1. Мэргэжилтний бүтээл туршлагыг загварын дагуу гаргасан бүтээлийн тайланг хянан магадлан үнэлэх. 2. Мэргэжлийн болон ур чадварын шалгалт нь мэргэжлийн /салбарын хууль, эрх зүйн баримт бичиг, норм, норматив, стандарт, дүрэм, журам, заавар/ мэдлэг, ур чадварыг шалгах тест байх ба авбал зохих онооны 90 ба түүнээс дээш хувийн амжилт үзүүлсэн тохиолдолд тэнцсэнд тооцно.	Зэргээ сунгуулах хүсэлтийг зэрэг авснаас хойших хугацаанд хийсэн ажил болон мэргэжил дээшлүүлсэн талаарх тайлан, байгууллагын тодорхойлолтын хамт зэргийн хугацаа дуусахаас 1 сарын өмнө сургалтын байгууллагад ирүүлнэ. Зөвлөх инженерийн зэргийн хугацааг сунгахдаа:
	АЖИЛЛАСАН ЖИЛ	Мэргэшсэн инженерийн хугацаагүй зэргийн эрх авсан бол	3. Сонгосон буюу оноож өгсөн сэдвээр реферат бичиж, хамгаалан Төмөр замын дэд салбар зөвлөлийн гишүүдийн 80 ба түүнээс дээш хувийн санал авсан тохиолдолд тэнцсэнд тооцно. 4. Төмөр замын салбарын холбогдолтой эрдэм, шинжилгээ, судалгаа, инновацын чиглэлээр 3-аас доошгүй материал салбарын хэвлэлд нийтлүүлсэн байх.	•Мэргэшлийн зэрэг сунгах сургалтын багц цагийн 70 хувьд суусан байна. Өөрийн биеэр ирж бүтээлээ шалгалтын комисст тайлагнана. Мэргэшсэн инженерийн зэргээ зөвлөх зэрэгт ахиулахдаа: • Мэргэшсэн инженерийн зэргээ зөвлөх зэрэгт ахиулах хүсэлт гаргасан бол зэрэг сунгах бүтээлээрээ тайлан хамгаалалтад орж тэнцсэн байна. • Мэргэжлийн ур чадварын мэдлэгийг шалгах тестийн шалгалтад авбал зохих онооны 90 буюу түүнээс дээш хувийн амжилт үзүүлсэн байх • Сэдвийн хамгаалалтад томилогдсон шалгалтын комиссын гишүүдийн 75 буюу түүнээс дээш хувийн санал авсан байна.
	БУСАД ШААРДЛАГА	Мэргэжлийн хүрээний чиглэлээр доктор (Ph.D)-ын зэрэг хамгаалсан тохиолдолд Зөвлөх зэрэг горилогчийн бичгээр уламжилсан хүсэлтийг үндэслэн зөвхөн мэргэжлийн шалгалтаас чөлөөлөх		

Ашигласан эх сурвалж:

<https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=16759959076531>

<https://mlsp.gov.mn/content/detail/1063>

<https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=210024&showType=1>

<https://mlsp.gov.mn/uploads/files/3a29fe155a0032d84a742a5a47b6f8767059433e.pdf>

<https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=16759958962301>